

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

SOCIOLOGIA DE L'EDUCACIÓ

Coordinació: GARRETA BOCHACA, JORDI

Any acadèmic 2023-24

Informació general de l'assignatura

Denominació	SOCIOLOGIA DE L'EDUCACIÓ			
Codi	100705			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Grau en Educació Infantil	1	TRONCAL/BÀSICA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA	TEORIA	
	Nombre de crèdits	1.8	4.2	
	Nombre de grups	3	2	
Coordinació	GARRETA BOCHACA, JORDI			
Departament/s	PSICOLOGIA, SOCIOLOGIA I TREBALL SOCIAL			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	<p>El treball autònom de l'estudiant té dues parts: aquell que comporta seguir, complementar i estudiar la teoria de la matèria (que serà valorat especialment a través d'un examen final i la repercussió de la teoria dins el treball individual de curs) i, per altra banda, el treball individual i el treball en equip o badge (part més pràctica de l'assignatura).</p> <p>La docència impartida pel professor pot ser presencial o bé virtual, com s'indicarà de forma concreta en l'horari per al curs.</p>			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català			
Distribució de crèdits	<p>4,2 ECTS equivalents a docència del professor i treball a l'aula dins l'horari indicat per "grup gran".</p> <p>1,8 ECTS equivalents a treball pràctic en l'horari de "grup mitjà" dins i fora de l'aula.</p>			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
GARRETA BOCHACA, JORDI	jordi.garreta@udl.cat	13,8	

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Posseir i utilitzar els conceptes específics de la matèria.
- Conèixer i interpretar els efectes del canvi social a nivell educatiu i familiar.
- Discernir en coneixement científic de l'opinió, l'estereotip i prejudici.
- Aplicar els coneixements a la pràctica de manera professional i rigorosa.
- Posseir una bona capacitat de comprensió oral i escrita d'argumentació i resolució de problemes.
- Posseir capacitat de síntesi i de recerca de la informació.
- Discernir i analitzar els elements en situacions de conflicte.
- Discernir el coneixement científic de l'ideològic.
- Treballar en equip.
- Desenvolupar un coneixement interdisciplinari.
- Conèixer i saber aplicar recursos tecnològics en l'àmbit de la matèria.
- Expressar i redactar adequadament les idees.

Competències

- CG1 Correcció en la comunicació oral i escrita.
- CG3 Domini de les tecnologies de la informació i de la comunicació
- CE7 Conèixer les implicacions educatives de les tecnologies de la informació y la comunicació y, en particular, de la televisió en la primera infància

Continguts fonamentals de l'assignatura

1. El canvi social i tecnològic. Impacte del canvi social i tecnològic en el sistema educatiu i familiar. Democràcia i ciutadania. La perspectiva des de Sociologia de l'Educació. Quina educació per a quina societat: les funcions socials de l'escola. Principals teories i corrents d'anàlisi.
2. Els processos de socialització. La producció de les identitats. Agents i agències de socialització.
3. Diversitat cultural i desigualtats socials: desigualtats de classe, gènere, ètniques i digitals.
4. El desenvolupament de l'Estat de Benestar i la societat de serveis.
5. Les cultures escolars: l'escola com a organització, els fonaments socials del currículum, el currículum ocult, les relacions socials a l'escola. Professorat, cultura i postmodernitat.
6. Societats multiculturals i educació intercultural, societats, cultures i identitats, la producció social del racisme i la xenofòbia, el discurs i la pràctica intercultural, polítiques educatives de la diversitat cultural, cultures en interacció i els seus efectes
7. Processos de socialització diferencial de gènere en la família, en l'escola, en els mitjans de comunicació i en el mercat de treball. La coeducació insuficient. Anàlisi crítica dels models de gènere. Els efectes de les polítiques per a la igualtat.

8. Evolució històrica de l'estructura familiar i dels rols dins les famílies.
9. La família contemporània: Pensament filosòfic i social sobre la família.
10. La relació família-escola: dinàmiques positives i negatives de relació en l'escola; la participació de les famílies (canals i estratègies); el factor gènere i la relació amb l'escola.

Eixos metodològics de l'assignatura

- Exposició del professorat: Orals i multimèdia (15%)
- Exposicions de l'alumnat: orals i multimèdia (20%)
- Debats i jocs de rol (5%); Treball i casos pràctics (10%)
- Lectura i anàlisi de documentació (10%)
- Preparació de les exposicions de l'alumnat (10%)
- Recerca d'informació (5%)
- Elaboració de treballs i síntesis (10%)
- Tutories grupals i individuals (5%)
- Seminaris d'aplicació dels coneixements (5%)
- Ús de plataformes virtuals (5%)

Pla de desenvolupament de l'assignatura

SESSIÓ	DESCRIPCIÓ	OBJECTIUS	TASQUES PROFESSOR/A	TASQUES ALUMNES	RECOMANACIONS	% AVALUACIÓ
Sessions de tres hores de grup gran de les setmanes 1 a 8 de curs Continguts 1, 2, 3, 4,	Presentació per part del professor de la matèria relacionada amb els continguts citats	1, 2, 3, 8, 9	Presentació dels continguts, potenciació del diàleg i del pensament crític	Seguiment, reflexió i participació en les sessions de classe.	L'alumnat, a més de ser present a les sessions, ha de participar creant una dinàmica de treball positiva i un diàleg constructiu	15%
Sessions d'una hora de grup mitjà de les setmanes 1 a 8 de curs Continguts 1, 2, 3, 4	Anàlisi de material (articles, documents de treball...) relacionats amb els continguts 2 i 3	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12	Presentació del material, potenciació del debat, tutorització de la reflexió i dels continguts que apareixen en el treball i ajudar a sintetitzar la informació.	Lectura del material, reflexió en equip, anàlisi de la informació, elaboració de conclusions i de propostes de millora. Presentació dels resultats.	L'alumnat ha d'estar disposat a fer una selecció de lectures acurada i una lectura i anàlisi aprofundida.	40%
Sessions de tres hores de grup gran de les setmanes 9 a 12 de curs Continguts 5 i 6	Presentació per part del professor de la matèria relacionada amb els continguts citats	1, 2, 3, 8, 9	Presentació dels continguts, potenciació del diàleg i del pensament crític	Seguiment, reflexió i participació en les sessions de classe.	L'alumnat, a més de ser present a les sessions, ha de participar creant una dinàmica de treball positiva i un diàleg constructiu.	15%
Sessions d'una hora de grup mitjà de les setmanes 9 a 12 de curs Continguts 5, 6, 7, 8	Anàlisi etnogràfica. Treball en equip pel grup de tarda i badge etnografia pel grup de matí.	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12.	Presentació del material, potenciació del debat, tutorització de la reflexió i dels continguts que apareixen en el treball i ajudar a sintetitzar la informació.	Realització i anàlisi de treball etnogràfic en centres escolars a partir dels que s'elaboraran conclusions i propostes d'intervenció.	L'alumnat ha d'estar disposat a treballar en equip petit, debatre les conclusions extretes i consensuar la síntesi final i les propostes.	10%

SESSIÓ	DESCRIPCIÓ	OBJECTIUS	TASQUES PROFESSOR/A	TASQUES ALUMNES	RECOMANACIONS	% AVALUACIÓ
<p>Sessions de tres hores de grup gran de les setmanes 13 a 15 de curs</p> <p>Contingut 7, 8, 9, 10</p>	<p>Presentació per part del professor de la matèria relacionada amb els continguts citats</p>	<p>1, 2, 3, 8, 9</p>	<p>Presentació dels continguts, potenciació del diàleg i del pensament crític</p>	<p>Seguiment, reflexió i participació en les sessions de classe.</p>	<p>L'alumnat, a més de ser present a les sessions, ha de participar creant una dinàmica de treball positiva i un diàleg constructiu.</p>	<p>10%</p>
<p>Sessions d'una hora de grup mitjà de les setmanes 13 a 15 de curs</p> <p>Contingut 7, 8, 9, 10</p>	<p>Anàlisi del material obtingut en l'etnografia realitzada en equip: grau d'aprofundiment, capacitat de reflexió, etc.</p>	<p>1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12</p>	<p>Presentació de la línia de treball, potenciació del debat, tutorització de la reflexió i dels continguts que apareixen en el treball i ajudar a sintetitzar la informació.</p>	<p>Lectura del material, reflexió en equip, anàlisi de la informació, elaboració de conclusions i de propostes de millora. Presentació dels resultats.</p>	<p>L'alumnat ha d'estar disposat a treballar en equip petit, debatre les conclusions extretes i consensuar la síntesi final i les propostes.</p>	<p>10%</p>

Sistema d'avaluació

Bloc d'avaluació 1: elaboració d'un treball individual d'anàlisi d'una temàtica central del programa (a partir de tres opcions que presentarà el professor) utilitzant bibliografia acadèmica (25% de la nota final; 2,5 punts). El treball compta amb dues **activitats d'avaluació** complementàries però independents: una primera, valorada amb un màxim d'1 punt, consistent en la correcta recollida d'informació i citació de les fonts bibliogràfiques/documentals dins el treball; altra activitat, equivalent a 1,5 punts de la nota, consistent en avaluar el grau d'anàlisi i aprofundiment en els continguts del treball.

Bloc d'avaluació 2: estudi empíric realitzat en grup utilitzant tècniques d'investigació socio-educativa (enquestes, entrevistes, grups de discussió, etnografies, observació, etc.) i centrat en temàtiques socials i/o educatives (25% de la nota final; 2,5 punts). El treball compta amb dues **activitats d'avaluació**: en primer lloc el disseny del treball i la justificació de la metodologia i tècniques de recerca emprades (1 punt dels 2,5 del bloc d'avaluació 2) i, per altra banda, la realització del treball de camp i la seva anàlisi (1,5 punts).

Bloc avaluació 3: examen (presencial y per escrit) de la part teòrica (50% de la nota final, és a dir, 5 punts). La modalitat d'examen serà escollida per l'alumnat a classe a partir de dues opcions presentades pel professor. La recuperació és voluntària (tot i que la recuperació permetrà com a molt obtenir la puntuació de 2,5).

El **càlcul de la nota final** es realitzarà a partir de la suma dels diferents blocs d'avaluació. Per realitzar la citada suma només és requisit obtenir un mínim de 2 punts (sobre els 5 possibles) en el Bloc 3 d'avaluació (examen).

L'avaluació alternativa de l'alumnat consistirà en realitzar els mateixos blocs d'avaluació però en el cas del bloc 2 el treball en equip es podrà optar per realitzar-lo individualment.

Nota: L'avaluació d'aquesta matèria inclourà les mesures de suport facilitades des de la UdLxTothom per a estudiants amb NESE.

Bibliografia i recursos d'informació

APPLE, M.W. (1996). *Política cultural y educación*. Madrid, Morata.

BAUDELLOT C. & ESTABLET, R. (1976). *La escuela capitalista en Francia*. Madrid, Siglo XXI.

BAUMAN, Z. (2018). *Vida líquida*. Madrid, Paidós.

BERGER, P.L. & LUCKMANN, T. (1988). *La construcción social de la realidad*. Barcelona, Herder

BERNSTEIN, B. (1985). "Clase social, lenguaje y socialización". *Educación y Sociedad*,4, 129-146.

BERNSTEIN, B. (1998). *Pedagogía, control simbólico e identidad*. Madrid, Morata.

BONAL, X. (Dir.) (2003). *Apropiaciones escolares*. Barcelona, Octaedro.

BOURDIEU, P. (1991). *La distinción*. Madrid, Taurus.

BOURDIEU, P. & PASSERON, J.C. (1977). *La reproducción social: elementos para una teoría de la enseñanza*. Barcelona, Laia.

CANKAYA, S., KUTLU, Ö. & CEBECI, E. (2015). "The educational policy of European Union". *Procedia. Social and behavioral sciences*, 174, 886-893.

COUNCIL OF EUROPE (2014). *Developing intercultural competence through education*. Strasbourg: Council of Europe Publishing.

- DUBET, F. (2002). *Le déclin de l'institution*. Paris, Seuil.
- DURU, M. & VAN ZANTEN, A. (2006). *Sociologie de l'école*. Paris, Armand Colin.
- EPSTEIN, J.L. & SHELDON, S.B. (2019). "The importance of evaluating programs to school, family and community partnerships". *Aula Abierta*, 48,1, 31-42.
- FAAS, D. HAJISOTERIOU, C. & PANAYIOTIS, A. (2014). "Intercultural education in Europe: policies, practices and trends" *British Educational Research Journal*, 40, 2, 300-318.
- FERNANDEZ ENGUITA, M. (2016). *La educación en la encrucijada*. Madrid, Fundación Santillana.
- FERNANDEZ ENGUITA, M. (2018). *Más escuela y menos aula*. Madrid, Morata.
- FERNANDEZ ENGUITA, M. (2023). *La Quinta Ola. La transformación digital del aprendizaje, de la educación y de la escuela*. Madrid, Morata.
- GARRETA, J. (Edit.) (2017). *Familias y escuelas. Discursos y prácticas sobre la participación en la escuela*. Madrid, Pirámide.
- GARRETA, J. & TORRELLES, A. (2020). Educación intercultural en centros educativos de alta diversidad cultural en Cataluña (España). *Educazione interculturale. Teorie, recherche, pratiche*, 18(1), 46-58.
- GARRETA, J., TORRELLES, A., & CÁRCAMO, H. (2022). Primary education in Spain and cultural diversity . *Psicoperspectivas*, 21(1), 1-11.
- GUIONET, DR. & NEVEU, E. (2005) *Feminins/Masculins. Sociologie du genre*. Paris, Armand Colin.
- HAKIM, C. (2005). *Modelos de familia en las sociedades modernas. Ideales y realidades*. Madrid, CIS.
- KERTZER, D. I. & BARBAGLI, M. (Comps.) (2003) *Historia de la familia europea. La vida familiar desde la Revolución hasta la 1ª Guerra Mundial Vol. 2*. Barcelona, Paidós
- KERTZER, D. I. & BARBAGLI, M. (Comps.) (2004) *Historia de la familia europea. La vida familiar el s. XX. Vol. 3*. Barcelona, Paidós
- KYMLICKA, W. (2007). *Multicultural Odysseys. Navigating the New International Politics of Diversity*. Oxford, University Press.
- MINISTERIO DE EDUCACIÓN, CULTURA y DEPORTE (2016). *Panorama de la educación. Indicadores de la OCDE 2016. Informe Español*. Madrid, Ministerio de Educación, Cultura y Deporte.
- MINISTERIO DE EDUCACIÓN y FORMACIÓN PROFESIONAL (2019). *Datos y cifras. Curso escolar 2019-2020*. Madrid, Ministerio de educación y formación profesional.
- OGIEN, A. (1995). *Sociologie de la déviance*. Paris, Armand Colin.
- SALTMARSH, S. & MCPHERSON, A. (2019). Un/satisfactory encounters: communication, conflict and parent-school engagement. *Critical Studies in Education*. Online published. <https://doi.org/10.1080/17508487.2019.1630459>
- SANDIFORD, P.J. (2015). "Participant Observation as Ethnography or Ethnography as Participant Observation in Organizational Research". In STRANG, K.D. (ed), *The Palgrave Handbook of Research Design in Business and Management*. New York, Palgrave Macmillan, 411-446.
- SÁNCHEZ-GARROTE, I. & CORTADA-PUJOL, M. (2015). Recursos digitales en la relación familia y escuela en la etapa 0-3 (Digital resources in the family-school relationship during the 0-3 stage). *Cultura y Educación*, 27(1), 221-233.
- SNELL, EMILY K., HINDMAN, ANNEMARIE H. & WASIK, BARBARA A. (2020). Exploring the use of texting to support family-school engagement in early childhood settings: teacher and family perspectives, *Early Child Development and Care*, 190, 4, 447-460.

TAIT, G. (2018). *Making sense of mass education*. Cambridge, Cambridge University Press.